

UWV

Kennisverslag

2018-5

Carla van Deursen

MINDER BEROEP OP WGA BIJ EIGEN RISICO DRAGEN?

Instroom, uitstroom en doorstroom
van werknemers van publiek verzekerden
en eigenrisicodragers

Kenniscentrum UWV

April 2018

Het UWV Kennisverslag is te vinden op

<https://www.uwv.nl/kennis>

Voor vragen over de publicatie:

telefoon (020) 687 51 88 of (020) 687 54 89

Carla van Deursen

Minder beroep op WGA bij eigen risico dragen?

Er is geen verschil in het WGA-instroompercentage tussen werknemers van publiek verzekerde werkgevers en eigenrisicodragers.

Samenvatting

Sinds 2007 kunnen werkgevers ervoor kiezen om eigenrisicodrager te worden voor de WGA. Eigenrisicodragers kunnen het risico privaat verzekeren, maar kunnen er ook voor kiezen het risico zelf te dragen. In dit artikel analyseren we de WGA-instroom en -uitstroom bij publiek verzekerde werkgevers en eigenrisicodragers. De analyse in dit artikel levert de volgende resultaten op:

- Er is geen verschil in het WGA-instroompercentage van werknemers van publiek verzekerden en van eigenrisicodragers, als we bedrijven die recent van status gewisseld zijn buiten beschouwing laten.
- Het WGA-instroompercentage is het hoogst bij grote bedrijven en het laagst bij kleine bedrijven.
- Ook als we rekening houden met het feit dat grote bedrijven vaker eigenrisicodrager zijn, is er geen duidelijk verschil in het WGA-instroompercentage tussen werknemers van publiek verzekerde werkgevers en eigenrisicodragers.
- De uitstroom uit de WGA ligt bij werknemers van eigenrisicodragers structureel iets hoger dan bij publiek verzekerde werkgevers, de doorstroom naar de IVA is aanzienlijk hoger.

1

Cuelenaere, B., Thio, V., Wilkens, M., Veerman, T., Trommel, W., Molenaar, P., Arts, D. & Veldhuis, V. (2009). *Effecten hybride financiering WGA. Tussenevaluatie WGA*. Rotterdam/Leiden: ECORYS/AStri.

2

Cuelenaere, B., Zwinkels, W.S., Veerman, T.J., & Molenaar-Cox, P.G.M. (2013). *Ontwikkeling hybride financiering WGA*. Leiden: AStri Beleidsonderzoek en -advies.

3

Dumhs, L. & Deursen, C. van (2017). *Re-integratie langdurig zieke werknemers. UKV 2017-3*. Amsterdam: UWV.

4

Euwals, R., Hoekstra, K., & Hers, J. (2015). *Verzekeren tegen ziekte en arbeidsongeschiktheid. CPB Policy Brief 2015/15*.

Eigenrisicodragerschap voordelig?

Voor individuele werkgevers kan het voordelen bieden om eigenrisicodragers voor de Werkhervatting gedeeltelijk arbeidsgeschikten (WGA) te worden (zie box 1). Als de werkgever er – al dan niet met de hulp van een verzekeraar – in slaagt om de WGA-lasten te beperken, zal hij premie- of uitkeringskosten besparen. In tegenstelling tot WGA-verzekeraars heeft UWV geen mogelijkheden om aan preventie van WGA-instroom te doen tijdens de eerste 2 ziektejaren. UWV heeft pas de mogelijkheid (en plicht) tot re-integratiebevordering nadat de werknemer in de WGA is ingestroomd.

De afgelopen jaren zijn verschillende onderzoeken uitgevoerd naar de vraag of werknemers van eigenrisicodragers minder vaak een beroep doen op de WGA dan publiek verzekerden. Een verschil is echter nog nooit aangetoond^{1,2,3,4}. Verzekeraars geven aan dat ze pas sinds enkele jaren stappen hebben gezet op preventie van WGA-instroom en bevordering van uitstroom. Mogelijk laten de recentste jaren daarom wel een verschil zien.

Box 1

Eigen risico dragen versus publieke verzekering WGA

Werkgevers zijn verplicht het loon van hun zieke werknemers 2 jaar lang door te betalen. Daarna kan de zieke werknemer een beroep doen op de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA). De WIA kent 2 regelingen. Werknemers die volledig en duurzaam arbeidsongeschikt zijn, vallen onder de Inkomensvoorziening volledig arbeidsongeschikten (IVA). De overige vallen onder de regeling Werkhervatting gedeeltelijk arbeidsgeschikten (WGA). UWV voert de WIA uit, de werkgever betaalt daarvoor premie. Werkgevers kunnen er ook voor kiezen het risico voor de eerste 10 jaar van de WGA van 'vaste' werknemers zelf te dragen (opting-out)^{5,6}. Deze eigenrisicodragers nemen dan de betaling van de WGA-uitkering en de kosten voor

re-integratie voor eigen rekening. Bedrijven die hiervoor kiezen, kunnen een private verzekering afsluiten voor het WGA-risico. De verzekeraar heeft daarmee belang bij de beperking van de WGA-instroom en het vergroten van de WGA-uitstroom (schadelastbeperking). Bedrijven die voor de eerste 10 WGA-jaren in het publieke bestel blijven, betalen hiervoor een gedifferentieerde premie die de uitkerings- en uitvoeringskosten van UWV moet dekken. Bij grote bedrijven is de premiehoogte sterk afhankelijk van de WGA-uitkeringen die UWV aan werknemers van het bedrijf verstrekt (schadelast), kleine bedrijven betalen een sectorale premie. Voor de middelgrote bedrijven geldt een tussenvorm.

5

Het betreft de werknemers voor wie gedurende de eerste 2 ziektejaren een loondoorbetalingsverplichting geldt. Dit zijn hoofdzakelijk werknemers met een vast dienstverband.

6

Per 2017 zijn de WGA 'vast' en de WGA 'flex' (ex-werknemers die ziek uit dienst gingen) samengevoegd. Dit artikel betreft alleen de vaste werknemers.

Instream, uitstroom en doorstroom onder de loep

Doel van de analyse in dit artikel is zicht geven op de ontwikkelingen tussen 2010 en 2017 in het WGA-instroompercentage, het WGA-uitstroompercentage en het doorstroompercentage naar de Inkomensvoorziening volledig arbeidsongeschikten (IVA) bij werknemers van eigenrisicodragers en publiek verzekerden. We beantwoorden de volgende vragen:

- Hoe ontwikkelde zich het aandeel werknemers bij publiek verzekerde bedrijven en eigenrisicodragers?
- Verschilt het percentage vaste werknemers dat de WGA instroomt tussen publiek verzekerde en eigenrisicodragende werkgevers? Zijn er verschillen tussen bedrijven van vergelijkbare omvang?
- Verschilt de uitstroom uit de WGA vanwege herstel en de doorstroom naar de IVA bij werknemers van publiek verzekerden en eigenrisicodragers?

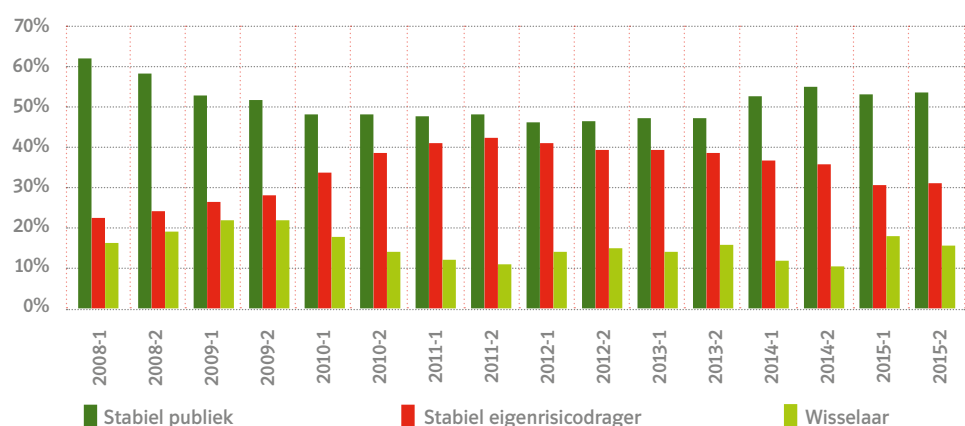
Bedrijven wisselen tussen publieke verzekering en zelf het risico dragen. Verschillen in het WGA-instroompercentage hangen daarom niet alleen samen met de verzekeringsvorm, maar ook met de steeds veranderende omvang en samenstelling van de groep eigenrisicodragende bedrijven respectievelijk publiek verzekerde bedrijven. We kunnen voor deze analyse niet met alle factoren rekening houden, maar wel met 2 belangrijke: het aandeel vaste werknemers en de bedrijfsomvang. Deze analyse heeft een meerwaarde ten opzichte van de eerdere onderzoeken: we controleren voor een aantal registratie- en systeemkenmerken die het zicht op de verschillen en ontwikkelingen vertroebelden. We tellen namelijk alleen de zuivere WGA-instroom en focussen op de bedrijven waar de situatie – publiek verzekerd of zelf het risico dragen – minimaal 2 jaar stabiel is. Met stabiel bedoelen we in dit artikel dat een werkgever op het halfjaarlijkse peilmoment minimaal 2 jaar lang publiek verzekerd is of sinds minimaal 2 jaar eigenrisicodragend is (box 2).

Aandeel eigenrisicodragers verandert continu

Figuur 1 laat zien hoe de vaste werknemers verdeeld zijn over publiek verzekerde werkgevers, eigenrisicodragers en de zogenaamde wisselaars (zie box 2). Het aandeel werknemers met een stabiel eigenrisicodragende werkgever (rood) groeit tussen 2008 en 2011 flink, waarna het aandeel weer daalt. Aan groei en krimp gaan wisselingen met een overgangperiode vooraf. In 2009 was het aandeel wisselaars het grootst, het betrof toen vooral wisselingen van publieke verzekering naar het eigen risico dragen. Na 2011 overheersen wisselingen van het eigen risico dragen naar publieke verzekering.

Figuur 1

STABIEL PUBLIEK VERZEKERDE WERKGEVERS, STABIEL EIGENRISICODRAGERS EN WISSELAARS
(% VAN VERZEKERDE VASTE WERKNEMERS), 2008–2015

7

Dumhs, L. & Deursen, C. van.

Zie voetnoot 3.

8

Zie onder andere: UWV (2017).

Gedifferentieerde premies WGA en ZW 2018. Amsterdam.

9

Deursen, C. van, Dumhs, L. & Schreuder,

F. (2017). *UWV Monitor ontwikkelingen**Ziektewet 2010-2016*. p. 15. Amsterdam.

10

Bijvoorbeeld in UWV (2017). *WGA-**instroom grote werkgevers 2016*.

Amsterdam.

Bedrijfsomvang, vaste contracten en eigen risico dragen hangen samen

Uit enquêteonderzoek onder werknemers die 42 weken ziek zijn, blijkt dat 96% een vast contract heeft⁷. Dit impliceert dat werknemers die vanuit een dienstverband de WGA instromen, hoofdzakelijk mensen met een vast contract zijn. Zieke werknemers met een tijdelijk contract komen meestal in de Ziektewet terecht en vielen tot 2017 per definitie onder de publieke verzekering. Grote bedrijven zijn vaker eigenrisicodragers voor de WGA dan kleine bedrijven en grote bedrijven hebben relatief vaak mensen in vaste dienst^{8,9}. Daarbij komt dat zowel in het aandeel eigenrisicodragers als in het aandeel vaste werknemers verschuivingen plaatsvonden. De verschuivingen verschilden in omvang tussen kleine, middelgrote en grote bedrijven. Vanwege deze verschuivingen en vanwege het feit dat bijna alle WGA-instroomers een vast dienstverband hebben, gebruiken we in dit artikel het aantal verzekerden met een vast dienstverband als 'noemer'. Uiteraard komen de instroompercentages dan op een hoger niveau te liggen dan wanneer we - zoals gebruikelijk - ook de tijdelijke dienstverbanden meenemen¹⁰.

Box 2

Verantwoording analyse

Vergelijking op zuivere WGA-instroom werknemers

Voor een juiste vergelijking tussen UWV en eigenrisicodragers is het nodig dat we - in afwijking van de reguliere verantwoordingscijfers - alleen de *zuivere* WGA-instroom bekijken. In de verantwoordingsinformatie worden eigenrisicodragers wel onderscheiden van de overige WGA'ers, maar voor dit doel is het onderscheid te grof: het gaat ons hier alleen om de WGA'ers die toegerekend worden aan de werkgever bij de vaststelling van de WGA-premie. Concreet betekent dit dat we de volgende groepen publiek verzekerde WGA-instroomers buiten de vergelijking laten:

- 1 - vrijwillig verzekerden en Wsw'ers;
- 2 - werknemers die via de Ziektewet de WGA instromen (door zwangerschap, no-riskpolis) en overige vangnetters;
- 3 - werknemers die met een voorschot de WGA instromen, maar na afronding van de claimbeoordeling minder dan 35% arbeidsongeschikt of IVA blijken te zijn. Het is belangrijk dat we deze groep buiten beschouwing laten, omdat de claimbeoordelingen van eigenrisicodragers

vaker tijdig worden afgerond. Hierdoor is daar minder vaak een voorschot nodig, dus is er ook minder 'voorlopige' WGA-instroom. Ook kunnen voorschotten trends verstoren, omdat het ene jaar meer voorschotten kent dan het andere. We tellen alleen de eerste keer dat een werknemer de WGA instroomt; heropeningen blijven buiten beschouwing.

Teller en noemer WGA-instroompercentage sporen per definitie niet optimaal

Sinds 2017 geldt dat de status van de werkgever op het moment van ziekmelding (publiek of eigenrisicodragers) bepaalt wie verantwoordelijk is voor de WGA-uitkering, mocht de ziekmelding 2 jaar later uitmonden in een WGA-toekenning¹¹. Tot 2017 was dit anders. Als een werkgever eigenrisicodragers werd, vielen ook de al lopende ziektegevallen niet langer onder het publieke stelsel (inlooprisico). Bij terugkeer naar publieke verzekering bleven ze juist wel de private verantwoordelijkheid dragen. Omdat er de afgelopen 10 jaar steeds veel beweging was van publiek naar privaats en omgekeerd, sporen teller en noemer van het WGA-instroompercentage niet goed.

11

Dit is geregeld in de Wet verbetering hybride markt WGA.

Definitie instroompercentage

De teller van het instroompercentage is het aantal werknemers dat de WGA instroomt (= voor het eerst de WGA-uitkering betaald krijgt) in jaar t, de noemer is het aantal werknemers met een vast dienstverband in jaar t-2. Hieronder lichten we toe hoe de teller en noemer bepaald worden.

Instream als publiek verzekerde of eigenrisicodragers op basis van stabiliteit situatie in voorgaande 2 jaar

Om vertekening door de inlooprisico's te voorkomen, onderscheiden we naast de publiek verzekerden en de eigenrisicodragers ook een derde groep, namelijk de 'wisselaars'. Dit zijn bedrijven die in de voorgaande 2 jaar wisselden tussen publieke verzekering en het eigen risico dragen. De 3 groepen zijn als volgt afgebakend:

- stabiel publiek verzekerd: werkgever is publiek verzekerd op elk van de 5 peilmomenten t, t-0,5, t-1, t-1,5 en t-2;
- stabiel eigenrisicodragers: werkgever is eigenrisicodragers op elk van de 5 peilmomenten t, t-0,5, t-1, t-1,5 en t-2;
- wisselaars: werkgever had niet op elk van

de 5 peilmomenten dezelfde status.

De noemer wordt bepaald door het aantal vaste dienstverbanden bij deze 3 groepen op t-2.

Geen onderscheid tussen verzekerde en onverzekerde eigenrisicodragers mogelijk

De groep eigenrisicodragers bevat zowel verzekerde als onverzekerde bedrijven. De Belastingdienst legt vast wie de garantsteller is, maar niets over de eventuele verzekeraar. Ook UWV weet niet welke werkgever verzekerd is en (dus) ook niet wie de verzekeraar is. In deze analyse kunnen we de groep eigenrisicodragers daarom niet uitsplitsen naar verzekerden en onverzekerden.

Indeling in kleine, middelgrote en grote bedrijven

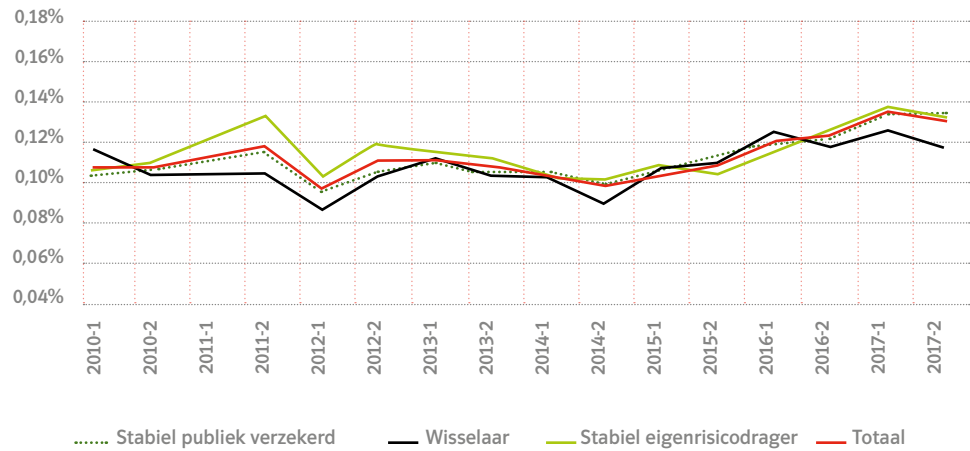
Hierbij gaan we uit van de jaarlijkse loonsom op het niveau van het fiscaal nummer. Kleine bedrijven hebben tot 10 keer de voor het betreffende kalenderjaar vastgestelde gemiddelde loonsom in jaar t-2, middelgrote bedrijven 10-100 keer en grote bedrijven meer dan 100 keer.

Geen verschil tussen stabiel eigenrisicodragers en stabiel publiek verzekerde werkgevers

Figuur 2 laat zien dat de WGA-instreampercentages van publiek verzekerden en eigenrisicodragers dicht bij elkaar liggen. Vanaf 2014 zijn ze zelfs nagenoeg gelijk. Tot en met 2013 ligt het instroompercentage bij de eigenrisicodragers nog iets hoger.

Figuur 2

WGA-INSTROOMPERCENTAGE TEN OPZICHTE VAN VASTE DIENSTVERBANDEN, 2010-2017

Grote bedrijven hoogste WGA-instreampercentage

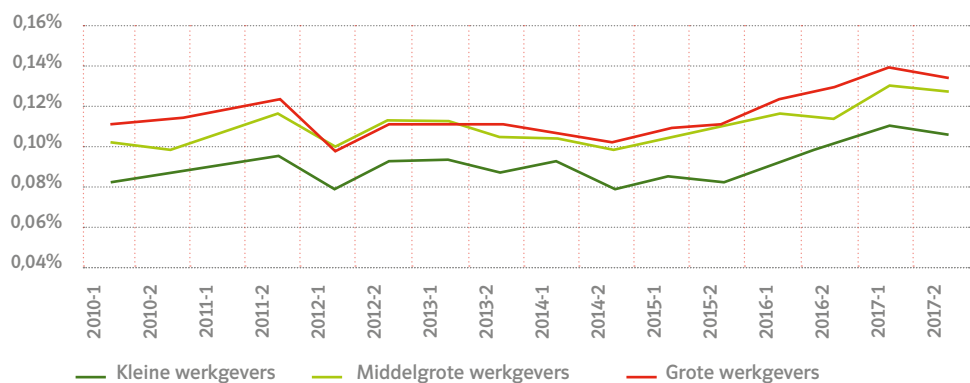
Over de jaren heen geldt: hoe groter het bedrijf, hoe hoger het WGA-instreampercentage van vaste werknemers (figuur 3). Omvang van het bedrijf is daarmee een belangrijke factor: als we het WGA-instreampercentage eigenrisicodragers en publiek verzekerden willen vergelijken, moeten we ook rekening houden met verschillen in omvang¹². Hoe zit het precies met het aandeel eigenrisicodragers bij kleine, middelgrote en grote bedrijven? Dit blijkt te veranderen over de tijd. In 2008 verschilden kleine, middelgrote en grote bedrijven niet in het aandeel eigenrisicodragers: in elk van de 3 grootteklassen had rond de 22% van de werknemers een werkgever die eigenrisicodragers voor de WGA was. Het aandeel eigenrisicodragers steeg nadien, maar sterker bij grote bedrijven dan bij kleine bedrijven. Het aandeel ging hierdoor uiteenlopen. Eind 2011 heeft 28% van de werknemers bij kleine bedrijven, 34% van middelgrote en 48% van grote bedrijven een werkgever die eigenrisicodragers is. Vanaf 2012 krimpt het aandeel weer, vooral bij de kleine en middelgrote bedrijven. Eind 2015 liggen de percentages werknemers met een werkgever die stabiel eigenrisicodragers is op 8%, 15% en 41%. De laatste jaren zijn dus relatief veel eigenrisicodragers een groot bedrijf, waarmee ze op voorhand een hoger risico hebben op een hoog WGA-instreampercentage van hun werknemers. Het is daarmee belangrijk om ook van de bedrijven met een vergelijkbare omvang onderling de WGA-instreampercentages te vergelijken.

12

Hetzelfde geldt als ook de tijdelijke werknemers meegeteld worden in de noemer. Wel verandert dan de positie van de middelgrote bedrijven: deze zitten dan midden tussen de grote en kleine bedrijven in.

Figuur 3

WGA-INSTROOMPERCENTAGE NAAR BEDRIJFSOMVANG TEN OPZICHTE VAN VASTE DIENSTVERBANDEN, 2010-2017

Ook binnen grootteklassen geen opvallend verschil

Tabel 1 laat de WGA-instroompercentages van de 3 grootteklassen zien. Bij de grote bedrijven zien we geen relevante onderlinge verschillen tussen eigenrisicodragers en publiek verzekerde werkgevers. Bij de middelgrote bedrijven is er bij de publiek verzekerde werkgevers vanaf 2014 steeds een circa 0,01 procentpunt hoger risico. Bij de kleine bedrijven hebben de eigenrisicodragers in de meeste jaren een hoger instroompercentage dan de publiek verzekerden. In 2017 zien we voor het eerst dat de kleine eigenrisicodragers een iets lager risico hebben. Overigens heeft een groot deel van de kleine werkgevers een verzuimverzekering. Dit geldt zowel voor de publiek verzekerde bedrijven als voor de eigenrisicodragers. Interventies door verzekeraars bij langdurig zieken kunnen bij kleine bedrijven ook vanuit de verzuimdekking worden geïnitieerd. Een WGA-verzekeraar kan hierdoor minder verschil maken.

We kunnen daarmee concluderen dat het uitblijven van een verschil in instroompercentage tussen publiek verzekerde werkgevers en eigenrisicodragers niet te maken heeft met verschillen in omvang tussen beide typen bedrijven: ook binnen grootteklassen hebben de eigenrisicodragers geen substantieel lager WGA-instroompercentage.

Tabel 1

WGA-INSTROOMPERCENTAGE¹³ NAAR BEDRIJFSOMVANG TEN OPZICHTE VAN VASTE DIENSTVERBANDEN, PUBLIEK VERZEKERDEN VERSUS EIGENRISICODRAGERS, 2010-2017

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Kleine werkgevers								
Stabiel publiek verzekerden	0,08%	0,10%	0,08%	0,08%	0,09%	0,08%	0,09%	0,11%
Stabiel eigenrisicodragers	0,10%	0,10%	0,10%	0,12%	0,09%	0,10%	0,13%	0,10%
Middelgrote werkgevers								
Stabiel publiek verzekerden	0,11%	0,12%	0,11%	0,11%	0,11%	0,11%	0,12%	0,14%
Stabiel eigenrisicodragers	0,10%	0,13%	0,11%	0,11%	0,10%	0,10%	0,11%	0,13%
Grote werkgevers								
Stabiel publiek verzekerden	0,11%	0,12%	0,10%	0,11%	0,11%	0,11%	0,13%	0,14%
Stabiel eigenrisicodragers	0,11%	0,13%	0,11%	0,11%	0,10%	0,11%	0,12%	0,14%
Totaal								
Stabiel publiek verzekerden	0,10%	0,11%	0,10%	0,11%	0,10%	0,11%	0,12%	0,14%
Stabiel eigenrisicodragers	0,11%	0,13%	0,11%	0,11%	0,10%	0,11%	0,12%	0,13%
Totaal inclusief wisselaars	0,11%	0,12%	0,10%	0,11%	0,10%	0,11%	0,12%	0,13%

13 - De jaarlijkse percentages zijn berekend als het gemiddelde van de 2 halfjaarspercentages.

WGA-uitstroompercentage iets hoger bij eigenrisicodragers

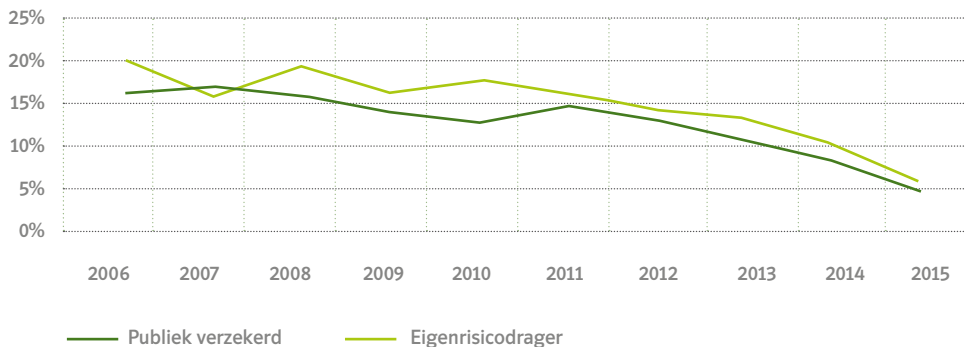
Als een werknemer eenmaal een WGA-uitkering heeft, hebben UWV en eigenrisicodragers dezelfde wettelijke verantwoordelijkheden en mogelijkheden om deze op de re-integratieverplichtingen te wijzen en re-integratieondersteuning te bieden. Meestal gaat aan WGA-uitstroom of doorstroom naar de IVA een herbeoordeling door UWV vooraf. Alle belanghebbenden - waaronder UWV zelf - kunnen een herbeoordeling aanvragen. UWV heeft echter beperkt personeel voor het uitvoeren van herbeoordelingen. Herbeoordelingen die aangevraagd zijn door de externe partijen krijgen voorrang, herbeoordelingen geïnitieerd door UWV zelf komen in de wachtrij. Externe partijen zijn verzekeraars, werkgevers en WGA-gerechtigden zelf.

14
 Bij de uitstroom is geen onderscheid gemaakt naar 'stabiele of wisselaars'. Bepalend voor de indeling is alleen welke partij op het moment van WGA-instroom de uitkering moet bekostigen: UWV of de werkgever.

Zien we in de praktijk verschil in uitstroom uit de WGA tussen werknemers van publiek verzekerde en eigenrisicodragende werkgevers wegens *herstel*¹⁴? Figuur 4 laat zien dat dit het geval is. Voor bijna alle instroomjaren geldt dat bij eigenrisicodragers meer werknemers zijn uitgestroomd vanwege herstel dan bij de publiek verzekerden. Zo is van de werknemers van eigenrisicodragers die in 2006 in de WGA instroomden, eind 2017 20% uitgestroomd vanwege herstel, bij de publiek verzekerde werkgevers is dit 16%. De kans op herstel blijft altijd aanwezig, ook als iemand al langer in de WGA zit. Om die reden zien we bij werknemers van beide groepen dat het percentage herstelden groter is, naarmate het jaar van instroom in de WGA verder in het verleden ligt.

Figuur 4

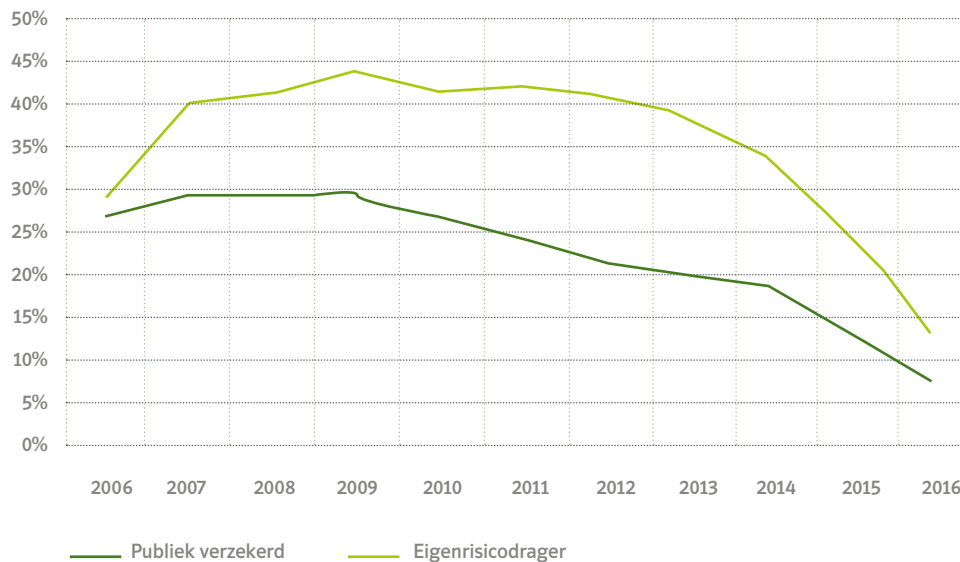
UITSTROOM WEGENS HERSTEL VANUIT DE WGA NAAR JAAR VAN INSTROOM, PUBLIEK VERZEKERDEN VERSUS EIGENRISICODRAGERS, ULTIMO 2017

Doorstroom naar de IVA flink hoger bij eigenrisicodragers

Figuur 5 toont de doorstroom naar de IVA, de regeling voor duurzaam volledig arbeidsongeschikten. Het betreft de situatie eind 2017. Bij werknemers van eigenrisicodragers vindt veel vaker dan bij publiek verzekerde werkgevers doorstroom van de WGA naar de IVA plaats. Van de werknemers van publiek verzekerden die in 2010 de WGA instroomden, is bijvoorbeeld 27% doorgestroomd en van eigenrisicodragers 42%.

Figuur 5

IVA-DOORSTROOM VANUIT DE WGA NAAR JAAR VAN INSTROOM, PUBLIEK VERZEKERDEN VERSUS EIGENRISICODRAGERS, ULTIMO 2017

Eigenrisicodragers meer vinger aan de pols

Als we stabiel eigenrisicodragers vergelijken met stabiel publiek verzekerde werkgevers, zien we geen verschil in het WGA-instroompercentage van vaste werknemers. Ook als we kleine, middelgrote en grote bedrijven onderling vergelijken, zien we weinig verschil. De groep eigenrisicodragers is een gemengde groep: een deel draagt zelf het risico en een deel heeft het risico privaat verzekerd. Mogelijk kunnen individuele verzekeraars wel verschil maken. Wij kunnen in onze analyse echter geen onderscheid maken naar verzekeraars. We vinden wel verschil in de *uitstroom uit* de WGA tussen publiek verzekerden en eigenrisicodragers. Werknemers van eigenrisicodragers stromen structureel iets meer uit vanwege herstel en stromen veel vaker door naar de IVA. Dit wijst erop dat eigenrisicodragers meer middelen en mogelijkheden (kunnen) inzetten dan UWV om de klantsituatie te monitoren en actie te ondernemen waar dit is aangewezen. Ook een rol speelt dat verzoeken om herbeoordeling van een WGA'er afkomstig van externe partijen met voorrang worden afgehandeld.

De uitkomsten suggereren daarmee dat het zelf risico dragen vooral 'loont' via het bevorderen van uitstroom. In de instroompreventie lijkt weinig ruimte voor verbetering te zijn. Zoals we in een eerdere UKV-publicatie aangaven, vormen de loondoorbetalingsverplichting en de verplichtingen die voortvloeien uit de Wet verbetering poortwachter, sterke prikkels voor preventie van instroom. Deze prikkels gelden voor eigenrisicodragers en publiek verzekerde werkgevers in gelijke mate. Het lijkt erop dat de prikkels door eigenrisicodragerschap hier weinig aan kunnen toevoegen¹⁵.

15

Dumhs, L. & Deursen, C. van (2017).
Re-integratie langdurig zieke
werknemers. UKV 2017-3. Amsterdam:
UWV.

Kanttekening bij onze analyse is dat we niet hebben gecontroleerd voor eventuele verschillen in sector, leeftijdsopbouw en geslacht tussen publiek verzekerde werkgevers en eigenrisicodragers (populatie-effecten). Ook hebben we geen rekening gehouden met het feit dat bedrijven soms vanwege een hoog en soms vanwege een laag risico wisselen tussen het zelf risico dragen en publieke verzekering (selectie-effecten). Controle voor deze factoren kan de verschillen nog kleiner of juist groter maken.

Binnenkort verschijnt een onderzoek van SEO Economisch Onderzoek naar de instroom van langdurig zieken in de WGA, waarbij publiek verzekerde werkgevers, een grote verzekeraar, de overheid (met veel niet-verzekerde eigenrisicodragers) en de overige eigenrisicodragers vergeleken werden. Ook worden de uitstroom uit de WGA, de doorstroom naar een lagere uitkering en naar de IVA vergeleken. In dit onderzoek wordt gecontroleerd op verschillen in achtergrondkenmerken en selectie-effecten.

